

НИДЕРЛАНДИЯ

ДЕФИНИЦИИ И ИЗПОЛЗВАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНИ СТАНДАРТИ

В Нидерландия квалификационното досие („*kwalificatiedossier*“) описва изискванията, които ученикът трябва да изпълни, за да получи своята диплома. Всяко квалификационно досие съдържа една или повече квалификации и води до получаване на диплома. Колкото по-добре изискванията за диплома отговарят на желанията на бизнеса, толкова по-големи са шансовете за начинаещи професионалисти да си намерят работа, както и компаниите да запълнят свободните си работни места. Всички квалификационни досиета заедно, допълнени с избираемите части, формират квалификационната структура. Нидерландската фондация за сътрудничество в областта на ПОО и пазара на труда (*SBB*) отговаря за разработването и поддържането на нидерландската квалификационна структура.

В квалификационната структура, близки и свързани квалификации са събрани в квалификационно досие въз основа на професионална група. Квалификационното досие се състои от основна част и една или повече профилни части. Основната част съдържа общите компоненти като: нидерландски език, аритметика, кариера и гражданство и владене на английски език (*само за ниво 4*). Също така съдържа често срещани елементи, които се отнасят до всички квалификации в досието: основни задачи, работни процеси, професионални знания, умения и отношение. Профилната част описва отделните елементи за специфичните квалификации. Избирателните части са допълнение към квалификацията и я правят завършена.

➤ **ВРЪЗКАТА МЕЖДУ ПРОФЕСИОНАЛНИ И ОБРАЗОВАТЕЛНИ СТАНДАРТИ**

В допълнение към квалификационното досие се създава документ за отчетност. Този документ съдържа информация за съответния свързан професионален стандарт(и), наличния изпитен профил, информация за пазара на труда и тенденции, развитие, правила и регулации в съответния сектор. Посочват се също възможностите за образователното развитие на професионалиста и планирането на етапите за кариерно развитие.

Основните задачи и работните процеси, описани в квалификацията, често отговарят в голяма степен на резултатите от заетостта, формулирани в професионалните стандарти. Но има и технически квалификационни досиета, които включват много различни професии. Поради тази причина основните задачи и работни процеси в квалификационното досие са описани на малко по-високо

ниво на абстракция, за да се посрещне в достатъчна степен разнообразието от резултатите от заетостта.

➤ **ВРЪЗКА С НКР**

Нидерландската квалификационна рамка (*НКР*) осигурява яснота и сигурност за равнището на квалификациите. НКР има осем нива – от основна квалификация до университетско равнище – и описва съответните знания и умения и степента на независимост и отговорност на всяко равнище. НКР прави съизмерими правителствено регулираните и частните квалификации. Оценката от НКР не е толкова за усилието или съдържанието на обучението, а по-скоро за знанията и уменията в края на даден учебен процес. Равнището на всяка „формална“ квалификация се упражнява чрез описанията на НКР за съответното равнище. Квалификациите се предоставят с ниво на ЕКФ и НКР.

➤ **НАЦИОНАЛНИ СПОРАЗУМЕНИЯ И НАСОКИ ЗА УТВЪРЖДАВАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНИ СТАНДАРТИ**

SBV е публикувала документ с инструкции за разработване на квалификационни досиета за ПОО, избирателни модули и информация за отчетността. Структурата на квалификацията е обект на определени критерии, поставени в Рамката за оценка на Министерството на образованието, културата и науката. Тази Рамка за оценка описва както изискванията за качеството на квалификационните досиета, така и структурата и процеса. Камарата за оценяване оценява качеството на предложените квалификационни досиета, избирателните модули и сертификатите за ефикасност, съществеността, разпознаваемостта, прозрачността, гъвкавостта и устойчивостта.

➤ **СТРУКТУРА НА КВАЛИФИКАЦИОННИТЕ ДОСИЕТА И ИЗПОЛЗВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОБУЧЕНИЕТО**

Съдържанието на квалификационно досие е както следва:

ЧАСТ 1: КВАЛИФИКАЦИОННАТА СПЕЦИФИКАЦИЯ

- **Модел, корица (*титулна страница*), страница с информация за авторите, издателството и т. н. и резюме**
- **Основна част на квалификационното досие:**
 - съществен основен раздел като основа за досие;
 - характеристики на основната част;
 - специфични за професията елементи на основната част;

- характеризирание на професионалната група;
 - основни задачи;
 - допълнителни изисквания;
 - сложност;
 - отговорност и независимост;
 - работен процес (*описание*);
 - поведение;
 - общи компоненти на основната част;
 - вътрешна последователност.
- **Профилна част:**
- характеристики на профилната секция;
 - групиране на профили в досие;
 - раздел с обща информация за профила;
 - характеризирание на професията;
 - професионални изисквания;
 - изключения от професионалните изисквания;
 - част, към която е прикачен сертификат;
 - специфични за профила основни задачи и работен процес;
 - изисквания за професионален език и пресмятане;
 - съвременни професионални чужди езици.

Основната задача се определя като важна, относително автономна част от професионалната практика и се състои от няколко работни процеса, които са характерни за професионалната практика. В инструкцията има ясно обозначени точки на внимание, които описват основните задачи. Основната задача се състои от серии от действия с начало, край и резултат; тя представлява серии от действия, които се наблюдават поотделно в професионална практика. Важните професионални знания и умения за професионалната група (*основна част*) или професия (*профил*) са свързани с основната задача.

Също така са дадени инструкции за формулиране на работния процес. Работният процес:

- описва действия;
- образува обособено цяло: действията в даден работен процес са относно една тема/предмет и не се припокриват с действия в друг работен процес;

- тема/предмет не се припокрива с действия в друг работен процес;
- се състои от няколко свързани действия (*никога само едно действие*);
- е формулиран по специфичен начин, с много подробности и описания, така че секторът да е разпознаваем;
- е формулиран на правилното ниво на абстракция и работният процес може да не включва друг работен процес;
- е описан на активен език и е кратък и сбит;
- описва какво прави начинаещият професионален практикуващ и е изпълнимо в образованието и в компанията;
- има начало и край с видим резултат.

Поведенческите описания съдържат норма, която описва желаното отношение на професионалиста, което е подходящо за работния процес и/или правилния начин на действие. За всеки конкретен работен процес се посочва само основното поведение. Поведението не е за това какво прави професионалистът, а как го прави. Поведението описва как човек може да „вижда“, че един начинаещ практикуващ успешно използва компетентността, за да допринесе за резултата.

➤ **АНГАЖИРАНЕ НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ**

В SBB, в т. нар. секторни (*отраслови*) камари, образованието и бизнесът сключват специфични за сектора споразумения за това как да поддържат квалификационната структура на ПОО.

Има девет секторни камари:

- Технологии и изградена околна среда;
- Мобилност, транспорт, логистика и морска индустрия;
- Социални грижи, здраве и спорт;
- Търговия;
- ИКТ и творчески професии;
- Храни, зелени технологии, хотелиерство и ресторантьорство;
- Бизнес услуги и сигурност;
- Занаяти;
- Образование, което подготвя учениците за позиция „помощник“/„работник“ на пазара на труда

Важните влияния и събития в браншовия район се поставят в дневния ред на браншовите камари чрез пазарните сегменти. Представителите на отрасловата камара събират информация от пазарния сегмент и правят предложения в отрасловата камара. Пазарните сегменти действат под отговорността на секторната камара и действат независимо от борда на SBB.

➤ ПРИМЕРЪТ НА ГОТВАЧА

В нидерландския контекст квалификацията на готвача също беше взета предвид за сравнение. Квалификационното досие се нарича „Кухня“ и съдържа квалификации за готвач, независим готвач, готвач специалист и управител на кухня. Готвачът има две основни задачи с основни работни процеси в Нидерландия, които се припокриват с другите квалификации в квалификационното досие. Те са:

▪ Основна задача 1: Приготвя ястия

Работни процеси: планира дейностите си, подготвя продуктите и посудата и оборудването за готвене, приспособява рецепти, приготвя ястия и заготовки, довършва ястия преди сервиране, почиства работните зони, познава и използва инструменти и машини в кухнята, извършва поддръжка на кухненско оборудване и инвентар.

▪ Основна задача 2: Управлява кухненския запас

Работни процеси: поръчва необходимите продукти, получава и проверява доставените продукти, съхранява доставените продукти, проверява продуктите и изпълнява административните задължения в кухнята.

➤ СЕРТИФИКАТИ ЗА ПОО КАТО ЧАСТИЧНИ КВАЛИФИКАЦИИ

От 2016 г. Нидерландия осигурява възможността да се издават сертификати за избирателни части от квалификациите. От 2019 г. са добавени сертификати, отнасящи се до професионални компоненти на квалификациите, т. нар. ПОО сертификати (*MBO certificaten*). ПОО сертификат е доказателство, че ученик е завършил част от квалификация по ПОО. Тези сертификати са предназначени основно за преквалификация на служители и за хора, които си търсят работа. Целта е те да бъдат по-пригодни за работа и/или да отговорят на новите изисквания на променена професия. Въпреки това ученици, които напуснат преждевременно курс за диплома, също може да получат сертификат за ПОО. В такъв случай те трябва да са издържали частта, за която Министерството на образованието е определило сертификат за ПОО.

Сертификатите могат да бъдат зададени за професионални компоненти или за избираеми компоненти на квалификация за ПОО. Сертификат може да бъде приложен към професионален компонент или избираем компонент, ако:

- отговаря на нужда от обучение, която е пряко идентифицирана от компании/работодатели, и тази нужда от обучение е национално призната в рамките на съответния(ите) бранш(ове) и сектор(и). Описаната необходимост от обучение е обоснована качествено и/или количествено;
- има самостоятелно значение за пазара на труда; отнася се до завършен пакет от задачи, който гарантира по-широка пригодност за работа или по-добро изпълнение на професионалните задачи, така че настоящите изисквания на професията отново да бъдат изпълнени;
- допълнително се уточнява предвидената целева група от работници и/или търсещи работа.

Ако сертификатът е свързан с професионален компонент на квалификация, изискванията за квалификация на този професионален компонент се добавят към квалификацията, към която принадлежи. Приложението има заглавие „Изисквания за сертификат за ПОО“. Това приложение съдържа описанието на квалификационните изисквания, избрани за сертификата. Освен това приложението съдържа обяснение защо към тази професионална част на квалификацията е приложен сертификат. Следното ще бъде допълнително обосновано в приложението: изискване за обучение и неговото национално признаване; самостоятелното значение на професионалния компонент; целевата група(и).

Сертификатът за ПОО за професионален компонент винаги се отнася до избор от изискванията за професионална квалификация на една квалификация. Сертификат може да бъде приложен към професионален компонент на квалификация, при условие че този професионален компонент съдържа поне един пълен работен процес със знанията и уменията, необходими за изпълнението на този работен процес. Елементи на квалификацията, които не са от значение за сертификата за ПОО, могат да бъдат пропуснати (*с изключение на описанието на работен процес*), но не е разрешено добавянето на нови текстове при избор на квалификационни изисквания.

Няколко ПОО сертификати могат да бъдат свързани с различни професионални компоненти от една квалификация. Това означава, че всеки сертификат е посочен като имащ самостоятелно значение за пазара на труда. Изискванията за квалификация, които са избрани за всеки сертификат, може частично да се припокриват. Ако квалификация, към която са свързани един или повече сертификати за ПОО, бъде подновена, SBB оценява последствията за тези сертификати. Натрупването

на получените модули или сертификати за ПОО в диплома е възможно, ако институцията е избрала да създаде учебната и изпитната програма на програмата за ПОО по напълно модулен начин.

В „Изисквания за ПОО сертификат“ се уточнява и учебното натоварване. То варира между 240 и 1200 часа. Тази индикация показва как учебното натоварване на изискванията от сертификата се отнася до учебното натоварване на пълното професионално обучение. Учебното натоварване посочва времето, което е необходимо на един средностатистически ученик, за да овладее квалификационните изисквания, избрани за сертификата на равнище начинаещ професионален практикуващ.

Образователните институции и фирми могат съвместно да подадат обосновано предложение до SBB за прикачване на сертификат към избираем или професионален компонент. Образователните и социалните партньори в отрасловите камари оценяват тези предложения, а Оценителната камара проверява дали предложението отговаря на рамката за оценка. След одобрение SBB прави препоръка към министъра. Обработката на добре обосновано предложение отнема от два до три месеца.

➤ **НИДЕРЛАНДИЯ (МАКРО-, МЕЗО- И МИКРОНИВО НА СТАНДАРТИ ЗА ОЦЕНКА)**

В Нидерландия има „свобода при организирането на преподаването“. Това означава, че и публични, и частни училища са свободни да определят – в рамките на закона – какво се преподава и как. Министерството на образованието, културата и науката обаче задава стандарти на качеството, които се прилагат към частното и публичното образование. Тези стандарти предписват предметите, които ще се изучават, целите за постигане или изпитните програми и съдържанието на националните изпити, броя на учебните срокове годишно, квалификациите, които се изискват от учителите, участието на родителите и учениците в решаването на училищните въпроси, задълженията за планиране и отчитане и т. н.

Нидерландският образователен инспекторат наблюдава спазването на стандартите на Министерството на образованието, културата и науката, зададени на училищно ниво. Инспекторатът стимулира училищата и образователните институти да поддържат и да подобряват качеството на образованието, което предлагат. Инспекторатът също така оценява качеството на образованието на отделните образователни институти и образователната система като цяло в Нидерландия и нейното развитие.

➤ СТАНДАРТИ ЗА ИЗПИТ НА СИСТЕМНО НИВО (МАКРОНИВО)

Тези изпитни стандарти са на системно ниво, за да наблюдават и гарантират качеството на цялата образователна система. В Нидерландия има рамка за оценка. В тази рамка се разграничават шест области за качество: образователен процес, изпитен и училищен климат, образователни резултати, осигуряване на качество и амбиция и финансово управление. От 2017 г. има например три стандарта за качество на изпитите, като всеки от тях е подробно описан. Качеството на изпитите на всяка програма за ПОО трябва да отговаря на трите стандарта. Образователният институт трябва да осъзнава това, да го следи, да го подобрява при необходимост и да носи отговорност за това. Също така задача на инспектората е да оценява качеството на изпитите въз основа на стандартите за качество на изпитите. По-долу са описани подробните нидерландски критерии за качество на изпитите за ПОО – елемент, който смятаме, че липсва в българската система за оценка на ПОО.

Стандарт 1: Изпитната комисия осигурява подходящ преглед и сертифициране

Уточнение: *Изпитният борд (или изпитната комисия в училището) определя по обективен и експертен начин дали участникът отговаря на условията за получаване на диплома, сертификат или институционална декларация. Бордът следи и анализира качеството на изпитните инструменти, на администрацията и оценяването и на сертифицирането и, ако е нужно, наблюдава осъществяването на мерките за подобрене. На всички етапи на изпитите изпитната комисия гарантира експертизата на участващите лица. Професионалната сфера е включена в изпитния процес. Изпитната комисия изготвя годишен доклад за качеството на изпитите по програма въз основа на изпитните стандарти и на дейността си. Независимото и експертно функциониране на изпитната комисия е достатъчно гарантирано от компетентните органи.*

Стандарт 2: Изпитните инструменти са в съответствие с изискванията на стандартите и отговарят на техническите изисквания за тестване/оценка

Уточнение: *Изпитните инструменти покриват изискванията на квалификацията. Това важи и за изискванията на избираемия(ите) компонент(и) на учебната програма на съответния участник. Изпитният инструмент е настроен към съдържанието, върху което се изпитва. Изпитните инструменти имат подходяща сложност на задачата. Наборът от инструменти позволява балансирана оценка и отговаря на основните задачи, работни процеси и други изисквания от квалификационното досие и избираемите предмети. Крайната точка е нивото, на което ученикът отговаря на изискванията. Правилата за оценяване позволяват и стимулират обективна оценка.*

Стандарт 3: Организацията и изпълнението на изпитния процес/оценката е правилна

Изпитните условия и оценките са еквивалентни за участниците. Условията отговарят на контекста на бъдещата професия; части от изпита се провеждат в (реална) професионална практика. Оценката дава надеждни резултати, извършва се по професионален начин и е насочена към подходящ баланс между необходимите знания, отношение и умения. Организацията на изпита, планирането на изпитните периоди, методът на оценяване и процедурата за обжалване и възражение са достъпни за участниците и са прозрачни и недвусмислени за всички заинтересовани.

➤ ИЗИСКВАНИЯ НА ПРОЦЕСА

Изискванията към процеса са изисквания към работния метод (*процеси*), въз основа на който се създава инструмент за изследване. Това се отнася до метода на работа на органа, който разработва инструменти за изследване. Трябва да бъдат изпълнени следните изисквания за процеса. Органът демонстрира, че качеството на метода на работа на органа е гарантирано чрез описание на редица процеси. Описано е:

- 1) Как протича процесът на съставяне и валидиране, допълнен с процедури и работни инструкции.
- 2) Как е заложено разделението между съставители и валидатори в органа. Това описание включва: i) разделението между задачите на съставители и валидатори; и ii) процедура относно как да се осигури независимост и разделение между двете задачи.
- 3) Как образованието и бизнес общността са замесени в реализацията на изпитните инструменти, за да се осигури добра връзка между образованието и пазара на труда и проследима връзка с образователния стандарт.
- 4) Кои критерии за качество се използват и по какъв начин критериите за качество се операционализират при съставянето на изпитните инструменти. Това се отнася за i) въпросите/заданието; ii) критериите за отговорите/оценката; и iii) края.
- 5) Как става разработването на инструментите за оценяване, запазвайки връзката между изискванията на образователните стандарти, въпросите/заданията и вариантите за отговор.
- 6) Начинът, по който се финализират изпитните инструменти.

➤ ОРГАНИЗАЦИОННИ ИЗИСКВАНИЯ

Организационните изисквания са изисквания към организационната структура на органа, който разработва изпитни инструменти. Трябва да бъдат изпълнени следните организационни изисквания:

- Съответната документация и данни се управляват ясно и, ако е приложимо, се предоставят.
- Посочено е как трябва да действа органът, за да гарантира, че е запознат с действащото законодателство и наредби и процедурата за регламентиране на собствените си методи на работа и да оцени и приложи последиците от всякакви промени в прилагането.
- Описани са критериите, които се използват за оценка и гарантиране на експертизата на лицата, които съставят валидират изпитни инструменти. Това също така включва, че тези изисквания трябва да бъдат демонстрирани как лицата, които действително са разположени за съставяне или валидиране на изпитни инструменти, отговарят на тези изисквания.
- Органът провежда годишен вътрешен одит на качеството. Доклад за това трябва да бъде предоставен.
- Създадена е процедура за подаване на жалби и е демонстративно следвана.

➤ ИЗПИТНИ СТАНДАРТИ И ИЗИСКВАНИЯ ЗА КАЧЕСТВО НА ИЗПИТИТЕ НА МИКРОНИВО

В трите пътя, които училищата трябва да следват, за да постигнат валиден изпитен резултат (*продукт*), фондацията VEMBO е формулирала общоприложим набор от споразумения, за да гарантира качеството на инструмента за изпит, така нареченото „изискване за продукта“ или на нидерландски „*producteisen*“. Това не се отнася пряко до описанието на отделните изпитни стандарти или изпитни програми, но в основата си допринася за гарантирането, че всички изпити отговарят на едни и същи изисквания за инструментите за оценяване. Изискванията към резултата са изискванията за индивидуален инструмент за изследване. Има два вида инструменти за изследване:

1. валидни изпитни инструменти с фиксирани изпитни задачи
2. валидни изпитни инструменти с изпитни задачи + инструкция за замяна на задачи

В случай на изпитен инструмент с изпитни задачи + инструкция за замяна на задачи, инструментът със задачи, включващи инструкцията, трябва да е валиден. Стандартът се прилага и за двата вида инструменти за изследване.

В стандарта има пет основни части от изискванията на продукта:

Има общи изисквания. В изпитния инструмент трябва да бъде ясно, че се отнася до квалификационен изпитен инструмент и ако се отнася до изпитен инструмент с фиксирани изпитни задачи или задача или изпитен инструмент с инструкции за заместване на заданията. Трябва също така да е ясно по какъв начин изпитният инструмент е съгласуван и координиран с професионалната област, каква е уместността на този изпит за съответната професионална област и какъв е резултатът от координацията. Самата инструкция за замяна на изпитна задача трябва да даде възможност на училището да изгради изпитната задача по такъв начин, че да води до валиден изпитен инструмент. След това инструкцията трябва да доведе до това, че изпитният инструмент отговаря на продуктите изисквания на стандарта.

Освен това има изисквания за покриване на изпита във връзка с квалификацията. Направена е ясна връзка между квалификационните изисквания и изпитния инструмент. Изпитният инструмент не проверява повече от описаното в квалификацията. Контекстът и съдържанието на инструмента за изпит отговарят на очакваната сложност, отговорност и независимост на ниво начинаещ професионалист. Съдържанието (*задачи, въпроси*) на инструментът за изпит е неопределено, отговаря на квалификационните изисквания и е на ниво начинаещ професионалист. Използваният език е ясен и подходящ за целевата група.

Ако изпитният инструмент се състои от няколко части, обхватът на частта е подходящ за важността на квалификационните изисквания. В обосновката на изпитния инструмент се посочва дали и защо това се постига чрез проверка на всички квалификационни изисквания или чрез представително изследване на квалификационните изисквания. Ако се използва представителна проверка, има критерии, които да се прилагат.

➤ **СТЪПКИ В РАЗВИТИЕТО НА КВАЛИФИКАЦИЯТА В НИДЕРЛАНДИЯ**

▪ **Стъпка 1: бизнес нуждите като отправна точка**

Разработването на квалификационни досиета изисква изходни документи с точна професионална информация, предоставена от бизнес общността. То разглежда въпроси като: за кои професии искаме да обучаваме? Какви дейности принадлежат към тези професии? Каква е степента на отговорност и независимост? Къде работят тези професионалисти? Какви тенденции се случват? Какви кариери са често срещани? Има ли законови изисквания за тези професии? Колко професионалисти участват? Кои професии са свързани? С тази информация бизнес общността отправя искане до Секторната камара за разработване/актуализиране на една или повече квалификации.

▪ **Стъпка 2: възлагане от Секторната камара**

В секторните камари на SBB образованието и бизнесът сключват конкретни договорки за квалификационната структура. Секторните камари получават съвети за това от пазарни сегменти. Искане за нови или актуализиране на квалификации първо се появява в дневния ред на пазарните сегменти, последвано от тяхното консултиране до отрасловите камари. Камарата решава дали да възложи адаптирането или разработването на квалификационно досие.

▪ **Стъпка 3: входящ тест от Камарата за преглед**

След като Секторната камара на SBB даде задание за развитие, екипът за квалификация и изпитване на SBB подготвя приемния тест. Изпълнението на приемния тест е отговорност на независимата ревизионна камара на SBB, която оценява заявката за разработка въз основа на критериите в рамката за оценка. Ако Камарата се съгласи, това е действителното начало на процеса на разработване на квалификационното досие.

▪ **Стъпка 4: развитие**

Секторната камара определя кои експерти да бъдат включени в процеса на разработка. С техния принос екипът за квалификация и изпит разработва концептуално квалификационно досие с информация за отчетност. Експертите от бизнес общността се фокусират предимно върху разпознаваемостта на професията и осъществимостта на практическото обучение в компаниите. Експертите от образователния сектор разглеждат основно осъществимостта на образованието и изпитите.

▪ **Стъпка 5: окончателен преглед от Камарата за преглед**

Когато проектодосието е готово, то се предава за окончателно тестване в Камарата за преглед на SBB, която оценява квалификационното досие въз основа на критериите в рамката за оценка. След одобрение, квалификационното досие може да бъде изпратено в секторната камара за валидиране.

▪ **Стъпка 6: валидиране от секторната камара**

Секретарят на Секторната камара представя проектодосието и информацията за отчетността на Секторната камара за валидиране, като още веднъж търси съвет от замесените пазарни сегменти. При необходимост се извършва координация с други отраслови камари. При положителен съвет от

Секторната камара към борда, така нареченото валидиране, Камарата за одобрение публикува квалификационния файл като чернова на уебсайта на SBB.

▪ **Стъпка 7: легитимиране от борда на SBB**

Като взема предвид съветите на секторната(ите) камара(и) и на Камарата за преглед, Генералният съвет на SBB легитимира квалификационното досие. След това съветът предава досието в министерството.

▪ **Стъпка 8: Приемане от министъра на образованието, културата и науката**

Министърът приема квалификационните досиета с публикуване в Държавен вестник, обикновено около 1 юли и 1 януари. SBB публикува квалификационното досие като окончателна версия на своя уебсайт.

Публикацията се реализира с финансовата подкрепа на Европейския съюз. Изразените възгледи и мнения са на авторите и не отговарят непременно на тези на Европейския съюз и Европейската комисия. Европейският съюз и Европейската комисия не могат да бъдат отговорни за изразените позиции.